05.04.2026 (Sunday)

आकाशवाणी समाचार

मुख्य समाचार

1.देशलाई विश्वको अग्रणी अर्थतन्त्र बनाउने लक्ष्य हासिल गर्न सन्तुलित मस्तिष्क, शरीर र आत्माको समन्वय आवश्यक रहेको उप-राष्ट्रपतिको भनाई ...

2.प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीद्वारा दक्षिणी राज्यहरूको लोकसभा सिट सङ्ख्या नघट्ने सुनिश्चितता; विपक्षीले भ्रम फैलाएको आरोप ।

3. केन्द्रीय राज्यमन्त्री जितेन्द्र सिंहद्वारा 'साधना सप्ताह' सम्बोधन; निजामती सेवालाई 'रोल-बेस्ड' बनाउनु पर्नेमा जोड..

4.आगामी विधानसभा निर्वाचन अघि निर्वाचन आयोगद्वारा ६५० करोडभन्दा बढीको अवैध नगद तथा सामग्री बरामद...

5. इन्धन आपूर्ति सहज बनाउन सरकारको निरन्तर प्रयास : खाडी क्षेत्रबाट भारतीयहरूको सुरक्षित फिर्ता हुने क्रम जारी....

1.उप-राष्ट्रपति सी.पी. राधाकृष्णन

उप-राष्ट्रपति सी.पी. राधाकृष्णनले मानसिक शान्ति र आत्म-चिन्तनलाई मानव जीवनको अभिन्न अङ्ग बनाउनुपर्ने बताउनुभएको छ। नयाँ दिल्लीमा आयोजित **'ग्लोबल कन्फरेन्स अफ मेडिटेसन लिडर्स'** (Global Conference of Meditation Leaders) लाई सम्बोधन गर्दै उप-राष्ट्रपतिले ध्यानलाई समग्र कल्याणको प्रमुख आधारका रूपमा वर्णन गर्नुभयो।

उहाँले भन्नुभयो ध्यानले तनाव कम गर्न, एकाग्रता बढाउन र भावनात्मक लचिलोपन विकास गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ। उप-राष्ट्रपतिका अनुसार ध्यानले मानिसमा धैर्यता र आन्तरिक शान्ति निर्माण गर्नुका साथै भ्रमलाई स्पष्टतामा बदल्ने शक्ति राख्छ।

'विकसित भारत २०४७' को दृष्टिकोणबारे चर्चा गर्दै श्री राधाकृष्णनले देशलाई विश्वको अग्रणी अर्थतन्त्र बनाउने लक्ष्य हासिल गर्न सन्तुलित मस्तिष्क, शरीर र आत्माको समन्वय आवश्यक रहेको उल्लेख गर्नुभयो। साथै, उहाँले समाजमा बढ्दै गएको लागुऔषध दुर्व्यसन जस्ता चुनौतीहरूलाई सामना गर्न पनि ध्यान र सचेतना कार्यक्रमहरू प्रभावकारी हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

2.प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले दक्षिणी राज्यहरूको लोकसभा सिट सङ्ख्या नघट्ने स्पष्ट पार्नुभएको छ। केरलमको तिरुवल्लामा आयोजित एक विशाल ऱ्यालीलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्रीले केरलम, तमिलनाडु, कर्नाटक, आन्ध्र प्रदेश, गोवा र तेलङ्गाना जस्ता राज्यहरूमा प्रभावकारी जनसङ्ख्या नियन्त्रणका कारण सिट सङ्ख्या घट्न सक्ने भनी फैलाइएका हल्लाहरूको कडा खण्डन गर्नुभयो। विपक्षी दलहरूले यस विषयमा भ्रम फैलाइरहेको आरोप लगाउँदै उहाँले भन्नुभयो कि सरकारले जनताको प्रतिनिधित्वको रक्षाका लागि कानुनी ग्यारेन्टी दिनेछ।

महिला सशक्तिकरणको क्षेत्रमा एक ऐतिहासिक कदमको चर्चा गर्दै प्रधानमन्त्रीले लोकसभा र विधानसभाहरूमा महिलाका लागि ३३ प्रतिशत आरक्षण दिने प्रस्तावलाई समर्थन गर्न सबै राजनीतिक दलहरूलाई अपिल गर्नुभयो। विगत चार दशकदेखि विचाराधीन रहेको यो मुद्दालाई अब थप ढिलाइ गर्न नहुनेमा जोड दिँदै उहाँले भन्नुभयो— "यो दलगत स्वार्थभन्दा माथि उठेर समर्थन गर्नुपर्ने विषय हो।"

प्रधानमन्त्रीले भन्नुभयो महिला आरक्षणसम्बन्धी सन् २०२३ मा पारित कानुनको कार्यान्वयन प्रक्रियालाई तीव्रता दिन संसद्को बजेट अधिवेशन तीन दिन थप गरी अप्रिल १८ सम्म पुऱ्याइएको छ र यो ऐतिहासिक प्रावधान सन् २०२९ को आम निर्वाचनदेखि पूर्ण रूपमा लागू हुनेछ। यसैबीच, आज राष्ट्रिय समुद्री दिवसको अवसरमा प्रधानमन्त्री मोदीले भारतको समृद्ध समुद्री विरासत र यस क्षेत्रमा आवद्ध व्यक्तिहरूको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्नुभएको छ। सामाजिक सञ्जालमार्फत आफ्नो सन्देश साझा गर्दै उहाँले समुद्री क्षेत्रले देशको अर्थव्यवस्था, व्यापार र सम्पर्क सञ्जाललाई मजबुत बनाएको बताउनुभयो।

प्रधानमन्त्रीले सरकारले २१औं शताब्दीका आधुनिक र भविष्यमुखी ढुवानी कानुनहरू (Shipping Laws) कार्यान्वयनमा ल्याएको उल्लेख गर्दै यी नयाँ व्यवस्थाले राज्य समुद्री बोर्डहरूलाई सशक्त बनाउने र बन्दरगाह व्यवस्थापनमा डिजिटलाइजेशनलाई प्रोत्साहन गर्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। भारतले आफ्नो समृद्ध भविष्यका लागि समुद्री क्षेत्रको अथाह सम्भावनाको निरन्तर उपयोग गरिरहने प्रतिबद्धता समेत उहाँले दोहोऱ्याउनुभयो ।

3.नयाँ दिल्ली: डा. जितेन्द्र सिंहले

केन्द्रीय कार्मिक, जनगुनासो तथा पेन्सन राज्यमन्त्री डा. जितेन्द्र सिंहले सरकारी अधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि अब नियममा आधारित (Rule-based) कार्यशैलीबाट भूमिकामा आधारित (Role-based) दृष्टिकोणतर्फ अघि बढ्नुपर्ने बताउनुभएको छ। नयाँ दिल्लीमा जारी **'साधना सप्ताह'** को एक विशेष सत्रलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले सो कुरा बताउनुभएको हो। मन्त्री सिंहले 'विकसित भारत २०४७' को लक्ष्य प्राप्ति र भविष्यका लागि तयार निजामती सेवा निर्माणमा क्षमता अभिवृद्धिको निर्णायक भूमिका रहने उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले अधिकारीहरूमा संसदीय प्रक्रियाको बुझाइ सुदृढ गर्न **'संसदीय प्रश्नहरूको उत्तर दिने'** सम्बन्धी विशेष पाठ्यक्रम तयार गर्न क्षमता अभिवृद्धि आयोग (CBC) लाई सुझाव दिनुभयो। यसका साथै, मन्त्री सिंहले करियरको सुरुवाती चरणमा रहेका निजामती कर्मचारी र सहायक सचिवहरूलाई शासन प्रणालीसँग परिचित गराउन छोटो अवधिको **'ओरिएन्टेसन मोड्युल'** तर्जुमा गर्न आह्वान गर्नुभयो। **'मिशन कर्मयोगी'** ले पाँच वर्ष पुरा गरेको अवसरमा बोल्दै उहाँले यसले निरन्तर सिकाइ र योग्यतामा आधारित तालिममार्फत निजामती सेवा सुधारमा महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल गरेको चर्चा गर्नुभयो।

कार्यक्रमका अवसरमा मन्त्री सिंहले वैज्ञानिक र प्राज्ञिक वर्गका लागि **'प्रशासकीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम'**, परिमार्जित **'उन्नति'** (UNNATI) पोर्टल र **'कर्मयोगी कर्तव्य कार्यक्रम'** को राष्ट्रिय मार्गचित्र लगायतका विभिन्न पहलहरूको शुभारम्भ गर्नुभयो। साथै, विश्वव्यापी ज्ञान साझेदारीलाई बढावा दिन क्षमता अभिवृद्धि आयोग र **'रिसर्च एण्ड इन्फरमेसन सिस्टम फर डेभलपिङ कन्ट्रीज'** (RIS) बीच एक समझदारी पत्र (MoU) मा समेत हस्ताक्षर गरिएको छ।

4.निर्वाचन आयोगले

निर्वाचन आयोगले विभिन्न राज्यहरूमा हुन गइरहेको आगामी विधानसभा निर्वाचन र उप-निर्वाचनभन्दा अगाडि ६५० करोड भारतीय रुपैयाँभन्दा बढी मूल्यको अवैध नगद, मदिरा, लागुऔषध र अन्य प्रलोभनका सामग्रीहरू जफत गरिएको जनाएको छ।

आयोगद्वारा जारी विज्ञप्ति अनुसार राज्यवार तथ्याङ्क हेर्दा सबैभन्दा बढी पश्चिम बंगालमा ३१९ करोड रुपैयाँ बराबरको सम्पत्ति बरामद गरिएको छ। यसैगरी, तमिलनाडुमा १७० करोड, असममा ९७ करोड, केरलमा ५८ करोड र पुदुच्चेरीमा ७ करोड रुपैयाँ जफत भएको छ।

निर्वाचनका क्रममा प्राप्त हुने उजुरीहरूमाथि तत्काल कारबाही गर्नका लागि ५ हजार १ सयभन्दा बढी आकस्मिक निरीक्षण टोलीहरू (Flying Squads) परिचालन गरिएको छ। यी टोलीहरूलाई उजुरी प्राप्त भएको १०० मिनेटभित्रै कदम चाल्न निर्देशन दिइएको छ। यसका अतिरिक्त, प्रमुख स्थानहरूमा निगरानी राख्नका लागि ५ हजार २ सयभन्दा बढी विशेष टोलीहरू गठन गरिएको आयोगले जनाएको छ।

यद्यपि, आयोगले अनुसन्धान र निरीक्षणका नाममा सर्वसाधारण नागरिकहरूलाई कुनै पनि किसिमको अनावश्यक सास्ती वा दुःख नदिन अधिकारीहरूलाई कडा निर्देशन समेत दिएको छ।

5. डिजेल र एलपीजी (LPG)

भारत सरकारले देशभर पेट्रोल, डिजेल र एलपीजी (LPG) को उपलब्धता सुनिश्चित गर्न तीव्र प्रयास गरिरहेको छ। पेट्रोलियम तथा प्राकृतिक ग्यास मन्त्रालयले उपभोक्ताहरूलाई ग्यास बुकिङका लागि डिजिटल माध्यम अपनाउन र अनावश्यक रूपमा वितरककहाँ नजान आग्रह गरेको छ। मन्त्रालयका अनुसार, ग्यासको दुरुपयोग रोक्न लागू गरिएको **'डेलिभरी अथेन्टिकेसन कोड'** (DAC) प्रणालीको प्रयोग फेब्रुअरी २०२६ मा ५३ प्रतिशत रहेकोमा हाल बढेर ९० प्रतिशत पुगेको छ। यसैबीच पोत, जहाजरानी तथा जलमार्ग मन्त्रालयले सबै भारतीय नाविकहरू सुरक्षित रहेको र पछिल्लो २४ घण्टामा भारतीय जहाजहरूमा कुनै अप्रिय घटना नभएको पुष्टि गरेको छ। हालसम्म खाडी क्षेत्रबाट **१,४७९** नाविकहरूलाई सुरक्षित रूपमा स्वदेश फर्काइएको छ। परराष्ट्र मन्त्रालयका अनुसार, इरानमा फसेका ३४५ भारतीय मछुवाहरू हिजो स्वदेश फर्किएका छन्। फेब्रुअरी २८ देखि हालसम्म सो क्षेत्रबाट करिब ७ लाख २ हजार यात्रुहरू भारत आइसकेका छन् र उडान अवस्थामा निरन्तर सुधार भइरहेको छ।

यसैगरी भारतका प्रमुख बन्दरगाहहरूले आर्थिक वर्ष २०२५–२६ मा ९१ करोड ५० लाख (९१५ मिलियन) टन कार्गो व्यवस्थापन गर्दै वार्षिक लक्ष्यलाई पछि छोडेका छन्। यो अघिल्लो वर्षको तुलनामा ७ प्रतिशतभन्दा बढीको वृद्धि हो। पोत, जहाजरानी तथा जलमार्ग मन्त्रालयले एक विज्ञप्ति जारी गर्दै यो उपलब्धिले यस क्षेत्रको बलियो पुनरागमन, कार्यक्षमतामा वृद्धि र दिगो विकासको गतिलाई पुनः पुष्टि गरेको जनाएको छ। सरकारले बन्दरगाह पूर्वाधारको आधुनिकीकरण, लजिस्टिक दक्षतामा सुधार र भारतलाई विश्वकै अग्रणी समुद्री राष्ट्रका रूपमा स्थापित गर्न गरेका रणनीतिक लगानी र सुधारका कारण यो सफलता सम्भव भएको मन्त्रालयको भनाइ छ।

6.रेल मन्त्री अश्विनी वैष्णवले

रेल मन्त्री अश्विनी वैष्णवले नयाँ दिल्ली रेलवे स्टेशनमा अर्को पुस्ताको **अमृत भारत रेलका डिब्बाहरूको** औपचारिक निरीक्षण गर्नुभएको छ।

रेल मन्त्रालयले जनाए अनुसार, यी डिब्बाहरूलाई यात्रीहरूको आराम, सौन्दर्य र समग्र यात्रा अनुभवलाई अझ उत्कृष्ट बनाउने उद्देश्यका साथ विशेष ढङ्गले डिजाइन गरिएको छ। सुरक्षाको दृष्टिकोणले पनि यी डिब्बाहरू अत्यन्तै भरपर्दो मानिएका छन्। मन्त्रालयले जानकारी दिए अनुसार, डिब्बाहरूमा प्रयोग गरिएका सम्पूर्ण सामग्रीहरू **'जोखिम स्तर-३' (Level-3)** को अग्नि सुरक्षा मापदण्ड अनुरूप रहेका छन्।

7.अमेरिकी अन्तरिक्ष एजेन्सी नासा

अमेरिकी अन्तरिक्ष एजेन्सी नासाले आर्टेमिस २ (Artemis II) मिशनमा रहेका अन्तरिक्ष यात्रीहरूले खिचेको चन्द्रमाको एउटा विशेष तस्बिर सार्वजनिक गरेको छ। सामाजिक सञ्जालमार्फत सार्वजनिक गरिएको उक्त तस्बिरमा चन्द्रमाको 'ओरिएन्टल बेसिन' (Orientale Basin) को एउटा यस्तो भाग देखिएको छ, जुन यसअघि कहिल्यै देखिएको थिएन। हाल **ओरियन** (Orion) अन्तरिक्ष यानमा सवार तीन अमेरिकी र एक क्यानेडाली अन्तरिक्ष यात्रीहरू भोलि आफ्नो गन्तव्यमा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। सन् १९७२ को अपोलो १७ मिशनपछि चन्द्रमातर्फ यात्रा गर्ने यो नै पहिलो मानव टोली हो।

मुख्य समाचार फेरि एकपल्ट ..

1.देशलाई विश्वको अग्रणी अर्थतन्त्र बनाउने लक्ष्य हासिल गर्न सन्तुलित मस्तिष्क, शरीर र आत्माको समन्वय आवश्यक रहेको उप-राष्ट्रपतिको भनाई ...

2.प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीद्वारा दक्षिणी राज्यहरूको लोकसभा सिट सङ्ख्या नघट्ने सुनिश्चितता; विपक्षीले भ्रम फैलाएको आरोप।

3. केन्द्रीय राज्यमन्त्री जितेन्द्र सिंहद्वारा 'साधना सप्ताह' सम्बोधन; निजामती सेवालाई 'रोल-बेस्ड' बनाउनु पर्नेमा जोड..

4.आगामी विधानसभा निर्वाचन अघि निर्वाचन आयोगद्वारा ६५० करोडभन्दा बढीको अवैध नगद तथा सामग्री बरामद... अनि

5. इन्धन आपूर्ति सहज बनाउन सरकारको निरन्तर प्रयास : खाडी क्षेत्रबाट भारतीयहरूको सुरक्षित फिर्ता हुने क्रम जारी....

########विश्व स्वास्थ्य संगठन#####

विश्व स्वास्थ्य संगठन (WHO) का महानिर्देशक **टेड्रोस अधानोम गेब्रेयससले** आज इरानका आणविक केन्द्रहरूको सुरक्षाप्रति गम्भीर चिन्ता व्यक्त गर्नुभएको छ।
सामाजिक सञ्जालमा एक पोस्ट गर्दै, डब्लुएचओ प्रमुखले चेतावनी दिनुभएको छ कि त्यस्ता केन्द्रहरूमा गरिने कुनै पनि आक्रमणले दीर्घकालीन स्वास्थ्य असरहरू र आणविक विपद् निम्त्याउन सक्छ। उहाँले तत्काल तनाव कम गर्न आग्रह गर्दै **'शान्ति नै सबैभन्दा उत्तम ओखती'** भएको उल्लेख गर्नुभएको छ।